

עֲבֹדוּ יָת עֲנָלָא חֲשִׁיב מִשֶּׁה דִּישְׂרָאֵל עֲבֹדוּ לִיהּ,
 וְאָמַר (שמות לב יא) לָמָּה יְהוּ"ה יַחַרָּה אַפָּךְ בְּעַמְּךָ, אָמַר
 לִיהּ קוֹדֶשָׁא בְּרִידָה הוּא (שם) לָךְ יֵרֵד כִּי שָׁחַת עַמְּךָ,
 מִיַּד נְחִית וְחָזָא עֲנָל דִּיוֹקְנָא דְשׁוֹר וְחַמּוֹר, שְׂאִיל
 לִיהּ מָאן עָבֵד לָךְ, אָמַר חַמּוֹר, עֵרֶב רַב (יחזקאל כג כ)
 אֲשֶׁר בָּשָׂר חַמּוֹרִים בְּשָׂרָם, שׁוֹר אָמַר נִמְי חֲכִי,
 טַבַּעַת דְּעֵלָה מִזֶּל שׁוֹר בְּזַמְנָא דְאַתְמַר בְּעֵרֶב רַב
 (שמות לב א) וַיִּתְּפְּרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזָּהָב, אֲזַדְמִנַּת
 תַּמָּן, וְאֶרְמִי כֹלָא אֶהְרֵן בְּנוֹרָא, וְנִפְקַת עֲנָלָא
 דִּיוֹקְנָא דְשׁוֹר וְחַמּוֹר, בְּהַהוּא זְמַנָּא צְוֹחַת רוּחַ
 הַקִּדְּשׁ וְאָמְרַת, (ישעיה א א) יָדַע שׁוֹר קוֹנְהוּ וְחַמּוֹר
 אֲבוּם בְּעָלָיו, יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן.

וְרִשְׁיַעֲיָא מָה חָזוּ לְמַעְבַּד עֲנָל, אֵלָּא וּדְאֵי אֵינוֹן
 הָיוּ מְבַשְׂפִּין דְּפְרָעָה, יוֹנוֹ"ם וַיִּמְבְּרוּ"ם

לשון הקודש

שׁוֹר, בְּזַמְנָא שְׁנַאמַר בְּעֵרֶב רַב וַיִּתְּפְּרְקוּ
 כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזָּהָב, הוֹדְמֵן לְשָׁם,
 וְזָרַק הַכֹּל אֶהְרֵן לְאֵשׁ, וַיֵּצֵא עֲנָל, דִּיוֹקְנָא
 שֶׁל שׁוֹר וְחַמּוֹר. בְּאוֹתוֹ זְמַן צְוֹחַת רוּחַ
 הַקִּדְּשׁ וְאָמְרַת, יָדַע שׁוֹר קוֹנְהוּ וְחַמּוֹר
 אֲבוּם בְּעָלָיו, יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא
 הִתְבּוֹנֵן.

וּמָה רָאוּ הַרְשָׁעִים לַעֲשׂוֹת עֲנָל? אֵלָּא
 וּדְאֵי הֵם הָיוּ הַמְבַשְׂפִּים שֶׁל פְּרָעָה, יוֹנוֹ"ם

נָבֵל, אֵל תִּתְּלָה אוֹתוֹ בְּיִשְׂרָאֵל,
 שְׂבַשְׂעֵשׂוּ אֶת הָעֲנָל, חֲשִׁב מִשֶּׁה
 שְׂיִשְׂרָאֵל עָשׂוּ אוֹתוֹ, וְאָמַר לָמָּה יְהוּ"ה
 יַחַרָּה אַפָּךְ בְּעַמְּךָ. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, לָךְ יֵרֵד כִּי שָׁחַת עַמְּךָ. מִיַּד יֵרֵד
 וְרָאָה עֲנָל, דִּיוֹקְנָא שֶׁל שׁוֹר וְחַמּוֹר, שְׂאִיל
 אוֹתוֹ, מִי עָשָׂה אוֹתָךְ? אָמַר הַחַמּוֹר,
 הָעֵרֶב רַב אֲשֶׁר בָּשָׂר חַמּוֹרִים בְּשָׂרָם. גַּם
 הַשׁוֹר אָמַר כֵּךְ. הַטַּבַּעַת שֶׁעָלָיָה מִזֶּל

בְּנֵי בְלָעַם, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שמות ח ג) וַיַּעֲשׂוּ כֵן
 חֲתָרְטָמִים בְּלִטְיָהֶם, וְחָזוּ דְלָא הָוּה מִמָּשׁוּ בְּהוֹן,
 אֲתַחֲזֵרוּ עֲמִיה דְּמִשָּׁה וְקַבִּילוּ בְּרִית מִילָה, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא דִידַע גְּלוּיִים וּסְתִירִין, דִּתְהוּה יַדַּע בְּהוֹן
 דְּאִינוּן מְגוּזָא בִישָׂא, כִּד הָוּה נַחְתָּא שְׂכִינְתָּא
 אֲתַמַּר בְּה (שם יד יט) וַיִּסַּע מִלֶּאךְ הָאֱלֹהִים הַהֲלֵךְ
 לְפָנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר לְפָנֵי הָעָם, וּבְגִין
 דָּא נָטְלוּ קְנָאָה בְּלִבֵּיהוּ, וְאָמְרוּ (שם לב א) קוּם עֲשֵׂה
 לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ, פְּגוּזָא דִּהוּה אָזִיל
 קְדַמֵּיכוּ, וּבְגִין דָּא עֲבָדוּ יַת עֲגֵלָא בְּחַרְשִׁין דְּלֵהוֹן,
 וְדָא אִיהוּ יַדַּע שׁוֹר קוּנְהוּ וְכוּ', יִשְׂרָאֵל לֹא יַדַּע
 חַרְשִׁין, עֲמִי אַהֲרֹן וּמִשָּׁה בְּנֵי עֲמָרָם לֹא הִתְבּוֹנְנוּ,
 וְדָא אִיהוּ לֹא תָלִין נְבֻלְתּוֹ עַל הָעֵץ, חוּבָא דָּא דְעַם
 נְבֻל לֹא תָלִין נְבֻלְתּוֹ עַל הָעֵץ דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל. דְּבַר
 אַחַר לֹא תָלִין וְכוּ', דָּא גִיזְרָא דְלֹא אֲתַנְיִיר לְשִׁמָּא

 לשון הקודש

ומשום זה נטלו קנאה בלבם, ואמרו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו, כמו שהיה הולך לפניכם, ומשום זה עשו את העגל ככשפיהם, וזהו ידע שור קונהו וכו', ישראל לא ידע כשפים, עמי - אהרן ומשנה בני עמרם - לא התבוננו. וזהו לא תלין נבלתו על העץ, החטא הזה של עם נבל, לא תלין נבלתו על העץ,

וימברו"ם בני בלעם, שנאמר בהם ויעשו כן החרטמים בלטיהם, וראו שלא היה בהם ממשות, וחזרו עם משה וקבלו ברית מילה, והקדוש ברוך הוא שיודע גלויות ונסתרות, שהיה יודע בהם שהם מגוזע רע, כשהיתה יורדת שכינה, נאמר בה ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל, ולא אמר לפני העם,

דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, לָא תְּלִיָא בִּיהַּ בְּיִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן
עֵץ, כְּמַה דְּאוּקְמוּהוּ (ישעיה סה כב) כִּימֵי הָעֵץ יָמֵי עַמִּי.

וְעוֹד לֹא תְּלִין נְבֻלְתוֹ, דָּא נְבֻלוֹת הַפָּה, עַל הָעֵץ
דָּא לִישָׁנָא בִישָׂא, דְּחוּבָה דָּא גְרִים דִּימּוֹת
קָדָם וּמְנִיָּה, וְדָא אִיהוּ כִּי קְבוּר תְּקַבְּרֵנוּ, דְּבַר אַחַר
לֹא תְּלִין נְבֻלְתוֹ, דָּא יֵצֵר הָרַע, עַל הָעֵץ דָּא נְשֻׁמַּת
חַיִּים, דְּמָאן דְּחַלְל בָּהּ אַתְּמַר בִּיהַּ כִּי קְבוּר
תְּקַבְּרֵנוּ, וְיָמוֹת בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאִתִּי, דָּא
אִיהוּ דִּינִיָּה בְּחֻק מָאן דְּעֵבֵר עַל דָּא.

(דְּבַר אַחַר לֹא תְּלִין נְבֻלְתוֹ עַל הָעֵץ, דָּא נְפֻשָׁא דְּחוּל דְּלֹא תִתְחַזֵּיא קָדָם נְפֻשָׁא
יְתִירָא וּבְנִינָה אָמַר לְמוֹשֶׁה (שמות ג ה) שֶׁל נְעֻלֶיךָ מַעַל רִגְלֶיךָ).

תְּנִינָא הֶרְג, הֶרְג לְגַנְב, וּלְגִזְלָן עוֹנֵשָׂא, וּבְגִין דָּא
הַמְּמַשְׁבֵּן לְחֻבְרִיהַּ צָרִיד לְמַחְזֹר לִיָּה
מִשְׁכוּנִיָּה בְּעִידָן דְּצָרִיד לִיָּה, כִּיּוֹן דְּלִית לִיָּה אַחֲרָא,

לשון הקודש

שְׁחַלְל אוֹתָהּ, נְאָמַר כּוּ כִּי קְבוּר תְּקַבְּרֵנוּ,
וְיָמוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, זֶה דִּין
בְּחֻק מִי שְׁעוֹבֵר עַל זֶה.

דְּבַר אַחַר, לֹא תְּלִין נְבֻלְתוֹ עַל הָעֵץ – זו
נְפֻשָׁא שֶׁל חַל שְׁלֹא תִרְאֶה לְפָנֵי הַנְּפֻשָׁא
הַיְתֵרָה, וּבְשִׁבְלָהּ אָמַר לְמוֹשֶׁה שֶׁל
נְעֻלֶיךָ מַעַל רִגְלֶיךָ.

חֲשֵׁנִי – הֶרְג, הֶרְג לְגַנְב, וּלְגִזְלָן עֲנֵשׁ,
וּמִשּׁוּם זֶה הַמְּמַשְׁבֵּן לְחֻבְרוֹ צָרִיד לְהַחְזִיר

שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל. דְּבַר אַחַר לֹא תְּלִין וְכוּ', זֶה
גַּר שְׁלֹא הַתְּגִיר לְשִׁמּוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, לֹא לְתַלּוֹתוֹ בְּיִשְׂרָאֵל שְׁהֵם עֵץ, כְּמוֹ
שְׁבִארוּהוּ כִּימֵי הָעֵץ יָמֵי עַמִּי.

וְעוֹד, לֹא תְּלִין נְבֻלְתוֹ – זו נְבֻלוֹת הַפָּה,
עַל הָעֵץ – זֶה לְשׁוֹן הָרַע, שְׁחֻטָּא זֶה גוֹרֵם
שְׁיָמוֹת קָדָם וּמְנוֹ, וְזֶהוּ כִּי קְבוּר תְּקַבְּרֵנוּ.
דְּבַר אַחַר לֹא תְּלִין נְבֻלְתוֹ – זֶה יֵצֵר
הָרַע, עַל הָעֵץ – זו נְשֻׁמַּת חַיִּים, שְׁמִי

הָדָא הוּא דְכָתִיב (דברים כד יג) הָשֵׁב תָּשִׁיב לוֹ אֶת
הָעֲבוֹט וְאֶתְמַר בְּקֶרֶא אַחְרָא (שמות כב כה) אִם חָבַל
תַּחְבֵּל שְׁלֵמַת רֵעֶךָ עַד בֵּא הַשֶּׁמֶשׁ תָּשִׁיבֵנוּ לוֹ, הֲאִי
בְּנִשְׁמָתָא דְבַר נִשׁ מְמַלֵּל, אִם חָבַל תַּחְבֵּל נַפְשָׁא
וְרוּחָא, שְׁלֵמַת רֵעֶךָ דָּא נִשְׁמָתָא.

וְאִם חָבַל תַּחְבֵּל תְּפִלִּין דְיָד וּתְפִלִּין דְרִישָׁא,
שְׁלֵמַת רֵעֶךָ פְּסוּיָא דְמִצְוָה, עַד בֵּא הַשֶּׁמֶשׁ,
דְּאֶתְמַר בֵּיה (תהלים פד יב) כִּי שָׁמֶשׁ וּמִגֵּן יְהוָה
אֱלֹהִים, תָּשִׁיבֵנוּ לוֹ קָדָם דִּיתְפַּנֵּינֵשׁ מִיָּה, וְדַעְלִיה
אֶתְמַר (מלאכי ג ג) וְזָרְחָה לָכֶם יְרֵאֵי שָׁמַי שָׁמֶשׁ צְדָקָה
וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ, מֵאֵי צְדָקָה צְלוֹתָא, וּמִרְפָּא
בְּכַנְפֵיהָ בְּנִפְי מִצְוָה דְאֵינוֹן תְּפִלִּין בְּנִפְי יוֹנָה, וְכַנְפֵי
מִצְוֹת צִיצִית, הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוּרוֹ מִשְׁכָּא דְתְּפִלִּין,
וְאִם אֵת לָא תַחְזִיר אֵלֶיךָ פְּסוּיִין לִיה קָדָם דִּיתְפַּנֵּינֵשׁ

לשון הקודש

עד בא השמש - שנאמר בו כי שמש
ומגן יהוה אלהים, תשיבנו לו - קדם
שיתכנס ממנו, שעליו נאמר וזרחת לכם
יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.
מה זה צדקה? תפלה, ומרפא בכנפיה -
בנפי מצוה שהם תפלין, בנפי יונה,
ובנפי מצות ציצית, היא שמלתו לעורו -
עור התפלין, ואם אתה לא תחזיר את
הכסוים הללו קדם שיתכנס ממנו

לו משכנו בזמן שצריך אותו, בין שאין
לו אחר, זהו שכתוב השב תשיב לו את
העבוט, ונאמר בפסוק אחר אם חבל
תחבל שלמת רעך עד בא השמש
תשיבנו לו, זה בנשמתו של אדם מדבר,
אם חבל תחבל - נפש ורוח, שלמת רעך
- זו הנשמה.

ואם חבל תחבל - תפלין של יד ותפלין
של ראש, שלמת רעך - פסוי של מצוה,

מניה שמשא דאיהו קודשא בריך הוא, דאתמר
 ביה כי שמש ומגן יהו"ה אלהי"ם, הכי יתפניש
 מינד נשמתא, דאתמר בה (תהלים פט לו) פסאו כשמש
 נגדי, מדה לקבל מדה, ובגין דא עד בא השמש
 תשיבנו לו, לו לעני דאיהו צדיק, ולשכינתא
 דאיהי ענייה בגלותא, פד יתי ליליא דאיהי גלותא,
 במה ישכב (דף קמב ע"ב) שכינתא, דודאי שמשא דאיהו
 קודשא בריך הוא לא נהיר לה בגלותא דאיהי
 ליליא, ואשתארת בחשוכא, ובגין דא צריכין
 ישראל לאנהרא לה בגלותא באור ונר, דאיהו
 תורה ומצוה, אור נשמתא, נ"ר נפש רוחא דאינון
 סימן נ"ר, פתי תפלי למשכב בהו שכינתא
 בגלותא, וכסויא דציצית לאתעטפא ביה במשכבה.
 ובגין דא אי בר נש לא אנה תפלין וציצית,

 לשון הקודש

בגלות, שהיא הלילה, ונשארת בחשכה,
 ומשום זה צריכים ישראל להאיר לה
 בגלות באור ונר, שהוא תורה ומצוה,
 אור הנשמה, נ"ר - נפש רוח, שהם סימן
 נ"ר, פתי התפלין שתשכב בהם השכינה
 בגלות, וכסוי של ציצית להתעטף בה
 במשכבה.

ומשום כך, אם אדם אינו מניח תפלין
 וציצית, במה היא תשכב בגלות? עליו

השמש, שהוא הקדוש ברוך הוא,
 שנאמר בו כי שמש ומגן יהו"ה אלהי"ם,
 כך תתכנס ממך נשמתך, שנאמר בה
 פסאו כשמש נגדי, מדה כנגד מדה,
 ומשום זה עד בא השמש תשיבנו לו, לו
 - לעני, שהוא צדיק, ולשכינה שהיא
 עניה בגלות, כשיבא הלילה שהוא גלות,
 במה תשכב השכינה? שודאי השמש,
 שהוא הקדוש ברוך הוא, לא מאיר לה

במה ישכב איהי בגלותא, עלה אתמר (תהלים מא)
 אשרי משכיל אל דל ביום רעה ומלטהו יהו"ה,
 ובזכות פקודין אליו ירתין בני נשא תלת קטרין,
 דאינון נשמתא ורוחא ונפשא, ובהו צריך למקרי
 לישראל עלאה, דינחית לאנהרא בשכינתא
 בנהורא דפורקנא, דאיהי שמש צדקה, ומרפא
 בכנפייה לישראל דאינון בני מרעא בגלותא.
 דצדקה איהי שכינתא עלאה, עלה אתמר (איכה ב יג)
 מי ירפא לך, ואיהי כ"ה כ"ה אתון דקריאת שמע
 ערבית ושחרית, וביה נחתא לישראל למפרק
 שכינתא, אבל בימינא אוקים לה ורחם עלה, הדיא
 הוא דכתיב (ישעיה נד ח) ובחסד עולם רחמתיך, ובגין
 דיא נשמתא ורוחא ונפשא אינון משכבא (משכונא)
 דשכינתא בגלותא, ועליה אתמר (דברים כד יג) ושכב
 בשלמתו וברכך, ובגין פקודין אליו שריא שכינתא
 על בר נש.

לשון הקודש

החלי בגלות, שצדקה היא השכינה
 העליונה, עליה נאמר מי ירפא לך, והיא
 עשרים וחמש עשרים וחמש אותיות של
 קריאת שמע ערבית ושחרית, ובו יורד
 לישראל לגאל את השכינה, אבל בימין
 מקים אותה ומרחם עליה. זהו שכתוב
 ובחסד עולם רחמתיך, ומשום זה, נשמה

נאמר אשרי משכיל אל דל ביום רעה
 ומלטהו יהו"ה, ובזכות המצוות הללו
 יורשים בני אדם שלשה קשרים, שהם
 נשמה ורוח ונפש, ובהם צריך לקרא את
 ישראל העליון שיורד להאיר לשכינה
 באור הגאולה, שהיא שמש צדקה,
 ומרפא בכנפייה לישראל שהם בבית

וְעַל נְשֻׁמְתָא אֲתִמַּר (מיכה ז ח) מִשְׁכַּבְתַּי חִיקְךָ שְׁמַר
 פְּתַחַי פִּידַי, דְּלֹא תִדּוֹר אִם לֹא תִשְׁלַם, וְדָא
 הוּא דְכְּתִיב (משלי כב כז) אִם אֵין לְךָ לְשִׁלְמָא לְמַה יִּקַּח
 מִשְׁכַּבְךָ מִתְחַתֶּיךָ, וְאַשְׁתַּאֲרוּ רוּחַ וְנַפְשָׁא יְתוּמִים,
 וְאַם נְשֻׁמְתָא עֲבַרְתָּ עַל פְּקוּדֵי אֲזִרְיָתָא וְאַנְחַת
 חוּבִין בְּגוּפָא, דִּין אִיהוּ לִיפְרַע מִנְכֶסֶי יְתוּמִים,
 בְּפְקוּדֵין דְּעֵשִׂיחַ דְּאַשְׁתַּאֲר לֹון מִנְשֻׁמְתָא, דְּבִגִין
 חוּבִין נְטָלִין מִתְיַבְיָא מִשְׁבוּנָא דְּאִיהִי נְשֻׁמְתָא, וְדָא
 אִיהוּ (שמות כב כח) אִם חָבַל תַּחְבֵּל שְׁלֹמַת רֵעֶךָ.

וְאִי אִית לִיה חוּבִין וְאִית לִיה זְכוּוֹן, אֲתִפְרְעוּ
 חוּבִין בְּזְכוּוֹן, וְאַתְמַר יֵצֵא שְׂכָרוֹ בְּהַפְסְדוֹ,
 מִיַּד חֲזִירִין לִיה לְגוּפָא קָדָם דִּיִּיתִי שְׁמֵשָׂא, וְדָא
 אִיהוּ (שם) עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תִּשְׁיַבְנוּ לוֹ, דְּכִד נָאִים בַּר

לשון הקודש

לְפִרְעָא מִנְכֶסֶי יְתוּמִים, בְּמַצּוֹת עֵשִׂיחַ
 שְׁנַשְׂאָר לְהֵם מִהַנְּשֻׁמָּה, שְׁבַגְלָל
 הַחֲטָאִים נוֹטְלִים מִהַרְשָׁעִים אֶת הַמִּשְׁכּוֹן,
 שְׁהוּא הַנְּשֻׁמָּה, וְהוּוּ אִם חָבַל תַּחְבֵּל
 שְׁלֹמַת רֵעֶךָ.

וְאַם יֵשׁ לוֹ חֲטָאִים וְיֵשׁ לוֹ זְכוּוֹת, נִפְרְעִים
 הַחֲטָאִים בְּזְכוּוֹת, וְנִאָמַר יֵצֵא שְׂכָרוֹ
 בְּהַפְסְדוֹ, מִיַּד מַחְזִירִים אוֹתוֹ לְגוּפָא לְפָנֵי
 שְׁיַבָּא הַשֶּׁמֶשׁ, וְהוּוּ עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ
 תִּשְׁיַבְנוּ לוֹ, שְׁכַאֲשֶׁר הָאָדָם יִשָּׁן, עוֹלָה

וְרוּחַ וְנַפְשָׁא הֵם הַמִּשְׁכָּב (משכב) שֶׁל
 הַשְּׂכִינָה בְּגִלּוֹת, וְעַל זֶה נִאָמַר וְשָׁכַב
 בְּשִׁלְמוֹתוֹ וּבִרְכָּה, וּמִשׁוּם הַמַּצּוֹת הִלְלוּ
 שׁוֹרְהַ שְׂכִינָה עַל אָדָם.

וְעַל הַנְּשֻׁמָּה נִאָמַר מִשְׁכַּבְתַּי חִיקְךָ שְׁמַר
 פְּתַחַי פִּידַי, שְׁלֹא תִדּוֹר אִם לֹא תִשְׁלַם, זֶהוּ
 שְׁכַתוֹב אִם אֵין לְךָ לְשִׁלְמָא לְמַה יִּקַּח
 מִשְׁכַּבְךָ מִתְחַתֶּיךָ, וְנִשְׂאָרוֹ הַרוּחַ וְהַנְּפֵשׁ
 יְתוּמִים, וְאַם הַנְּשֻׁמָּה עוֹבְרַת עַל מַצּוֹת
 הַתּוֹרָה וְיִזְרְדִים חֲטָאִים לְגוּפָא, דִּין הוּא

נִשְׁמָתָא סְלָקָא מִנְיָה, וְלֹא נַחֲתַת בְּנוּפָא עַד
 דְּפָרְעַת כָּל חוּבִין דְּעֵבֵד בַּר נִשְׁ בְּתַחֲוֵא יוּמָא, וּבְגִין
 דָּא מְמַשְׁכֵּן לָהּ תַּחֲוֵא בִּי דִינָא דְלַעִילָא, בְּגִין
 דְּמַקְטַרְגָּא סְלִיק אֲבַתְרָהָא לְמַתְבַּע מִינָהּ דִינָא,
 בְּאַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, תְּרִין דְּאֲתַמַּר לְעִיל, וְתִרִין
 דְּאִינוּן שְׂרִיין עַל אִינוּן דְּמַנְגְלִין עֲרִיין דְּאוּרִייתָא,
 זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּנָטִיר לָהּ בְּכָל יוּמָא.

וּבְזַמְנָא דְחוּבִין אִינוּן רַבְרָבִין, וּמְלוּהַּ בַּר נִשְׁ
 חוּבִין עַל מְשֻׁכְנָא, אֲבָד מְשֻׁכְנָא
 דְּאִיהִי נִשְׁמָתָא, וְלֹא חֲזַרְתָּ לְגַבִּיָּה, וְכֹלָא אִיהוּ בְּדִין
 דְּדָן לָהּ גְבוּרָה דְּאִיהוּ בִּי דִינָא רַבְרָבָא, בְּכָל
 לֵילִיא בְּתִרִין עֶשֶׂר שַׁעֲתִין וּבְשַׁבְעִין וְתִרִין רַגְעִין
 בְּחֶשְׁבֵּן חֶס"ד, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ ^(ישעיה מז ה) וְהוּכַן בְּחֶסֶד
 בְּסָא, וְרוּזָא דְמַלְכָּה ^(איוב ז יח) וְתַפְקִדְנוּ לְבַקְרִים,
 לְרַגְעִים תִּבְחַנְנוּ.

לשון הקודש

הוא מי ששומר אותה בכל יום.
 ובזמן שהחטאים גדולים, ומלוה אדם
 חטאים על המשכון, אבד המשכון,
 שהיא הנשמה, ולא חזרת אליו, והכל
 הוא בדין שדנה אותה הגבורה, שהיא
 בית הדין הגדול, בכל לילה בשתיים
 עשרה שעות ובשבעים ושנים רגעים
 בחשבון חס"ד, שנאמר בו והוכן בחסד

מפני הנשמה, ואין יורדת לגוף עד
 שפורעת את כל החטאים שעשה האדם
 באותו יום, ומשום זה ממשכן אותה
 אותו בית דין שלמעלה, משום
 שהמקטרג עולה אחריה לתבע ממנה דין
 בארבע מיתות בית דין – שנים שנאמרו
 למעלה, ושנים ששורים על אותם
 שמגלים את העריות של התורה. אשרי

וְאִיתְּ חוֹבִין דְּאֵינוּן בְּסִתְרָא, וְלֹא יְכִילִין לְאַסְתְּרָא
 בְּהוּן מִלְּאָכִין דְּאֶזְלִין עִם נִשְׁמָתָא, דְּאֶתְמַר
 בָּהּ (תהלים צא יא) כִּי מִלְּאָכִיו יֵצֵא לָךְ, הָא שְׂכִינְתָא
 סְהִידַת עֲלֵייהוּ, הִדָּא הוּא דְכְתִיב (ירמיה כג כד) אִם
 יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים, בְּגוּן דְּשְׂכִינְתָא עַל רִישֵׁיהּ,
 דְּאֶתְמַר בָּהּ דַּע מַה לְמַעְלָה מִמֶּךָ, עֵין רוּזָא וְאֶזְנִין
 שׁוֹמְעַת וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסִפְרָא נִכְתָּבִין, (לְזַמְנִין נִשְׁמָתָא לָא
 הוּת מוּדָה בְּחוֹבִין דְּתַבַּע עֲלֵיהּ יֵצֵר הָרַע, וְחַשִּׁיד יֵצֵר הָרַע בְּהַאי), (ג"א
 וְלְזַמְנִין נִשְׁמָתָא לֹא חֲבַת וְחַשִּׁיד יֵצֵר הָרַע בְּהַאי), וְאֶזְלִין לְגַבֵּי כִּי
 דִּינָא וְדָן עֲלֵייהוּ דִּין הַנְּשַׁבְּעִים, אוּמִיַּאת נִשְׁמָתָא
 עֲלֵייהוּ וְאֶתְפְּטֶרְתָּ, וְאִם לֹא פְרַעַת.

וְאִיתְּ חוֹבִין דְּאֶתְמַר בְּהוּן (איוב לו ז) וּבְיַד כָּל אָדָם
 יַחְתּוּם, וּמְרִאִין לָהּ חֲתִימַת יְדֵהָ. וְאִיתְּ
 חוֹבִין דְּאֵינוּן עַל תְּנַאי דְּאֶתְנִי עֲלֵיהּ לְפִרְעָא לִוּן

לשון הקודש

מַעֲשֵׂיךָ בְּסִפְרָא נִכְתָּבִים. (לפְעָמִים הַנְּשַׁמָּה לֹא
 הוּתָה מוּדָה בְּחֻסָּאִים שְׂתוּבַע עֲלֵיוּ הַיֵּצֵר הָרַע, וְחוּשְׁד יֵצֵר הָרַע
 בְּזוּה) (לפְעָמִים הַנְּשַׁמָּה לֹא חֻסָּאָה, וְחוּשְׁד הַיֵּצֵר הָרַע בְּזוּה),
 וְהוֹלְכִים אֶל בֵּית הַדִּין, וְדָן עֲלֵיהֶם דִּין
 הַנְּשַׁבְּעִים, נִשְׁבַּעַת הַנְּשַׁמָּה עֲלֵיהֶם
 וְנִפְטֶרְתָּ, וְאִם לֹא – פּוֹרַעַת.

וְיֵשׁ חֻסָּאִים שְׂנַאֲמַר בְּהֶם וּבְיַד כָּל אָדָם
 יַחְתּוּם, וּמְרִאִים לָהּ חֲתִימַת יְדֵיהָ, וְיֵשׁ
 חֻסָּאִים שְׂהֶם עַל תְּנַאי שְׂמַתְנָה עֲלֵיוּ

כְּסָא, וְסוּד הַדְּבָר – וְתַפְקְדֵנוּ לְבִקְרִים,
 לְרַגְעִים תְּבַחְנֵנוּ.

וְיֵשׁ חֻסָּאִים שְׂהֶם בְּסִתְרָא, וְלֹא יְכִילִים
 לְהַעֲדִי בְּהֶם הַמְּלָאכִים שְׂהוֹלְכִים עִם
 הַנְּשַׁמָּה, שְׂנַאֲמַר בָּהּ כִּי מִלְּאָכִיו יֵצֵא
 לָךְ, הַרִי הַשְּׂכִינָה מַעֲיֶדָה עֲלֵיהֶם, וְהוּ
 שְׂכַתְנוּב אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים, מִשׁוּם
 שְׂשְׂכִינָה עַל רִאשׁוֹ, שְׂנַאֲמַר בָּהּ דַּע מַה
 לְמַעְלָה מִמֶּךָ, עֵין רוּזָא וְאֶזְנִין שׁוֹמְעַת וְכָל

בְּהַאי עֲלָמָא, דְּחוּבִין דִּילִיָּה בְּאַתְרֵיהּ, דְּלֹא יִגְבֵּה
 לֹון תּוּבַע אֶלָּא בְּאַתְרֵיהּ, וְאַלִין אֵינוּן חוּבִין דְּעֶשְׂרִין
 שְׁנִין, וְאִית חוּבִין לְתַתָּא, דְּאוּקְמוּהוּ קַדְמָאִין דְּעַד
 עֶשְׂרִין שְׁנִין ^(דף קמג ע"א) מִעֲנִישִׁין לְתַתָּא וְלֹא לְעִילָא,
 וְאִית חוּבִין דְּמִעֲנִישִׁין לְעִילָא וְתַבְּעִין לֹון לְעִילָא
 בִּי דִינָא רַבְרָבָא, וּבְגִינֵיהּ מִמְשַׁבְּנִין נִשְׁמַתָּא
 לְעִילָא, וְלֹא מִנִּיחִין לָהּ לְנַחְתָּא לְתַתָּא, אֲבָל
 בְּחוּבִין דְּמִעֲנִישִׁין עֲלֵיהּ לְתַתָּא, לֹא מִעֲנִישִׁין לָהּ
 לְעִילָא, וְלֹא מְעַבְבִי לִיהּ תַּפְּן, וְאִית חוּבִין
 דְּנִשְׁמַתָּא דְּגָבִין מִנֵּיהּ בְּכָל אֶתֶר, בְּגוּן ^(שמות כא יז)
 וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ, דְּאַתְמַר בֵּיהּ מוֹת יוּמַת, מִבִּי
 דִּינָא דְּלְעִילָא וּמִבִּי דִּינָא דְּלְתַתָּא, דְּאַתְדֵּינַת בְּתָרִין
 דִּינִין, וּבְגִין חוּבָא דָּא בְּכָל אֶתֶר דְּאַשְׁבַּחִין לָהּ
 לְעִילָא גָבִין מִינָהּ, וּבְכָל אֶתֶר דְּאַשְׁבַּחִין לָהּ לְתַתָּא

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

מְנִיחִים לָהּ לְרַדַּת לְמַטָּה, אֲבָל בְּחֻטָּאִים
 שְׂמַעְנִישִׁים עֲלֵיהֶם לְמַטָּה, לֹא מִעֲנִישִׁים
 אוֹתָהּ לְמַעְלָה וְלֹא מְעַבְבִים אוֹתוֹ שָׁם,
 וְיֵשׁ חֻטָּאִים שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה שְׂגוּבִים מֵהֶם
 בְּכָל מְקוֹם, כְּמוֹ וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ,
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מוֹת יוּמַת, מִבֵּית הַדִּין
 שֶׁלְמַעְלָה וּמִבֵּית הַדִּין שֶׁלְמַטָּה, שְׂגוּדוּגִית
 בְּשְׁנֵי דִינִים, וּמִשׁוֹם הַחֻטָּא הַזֶּה, בְּכָל
 מְקוֹם שְׂמוּצָאִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, גוּבִים

לְפָרַע אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהַחֻטָּאִים שֶׁלּוֹ
 בְּמִקּוּמוֹ, שֶׁלֹּא יִגְבֵּה אוֹתָם הַתּוּבַע אֶלָּא
 בְּמִקּוּמוֹ, וְאֵלוֹ הֵם חֻטָּאִים שֶׁל עֶשְׂרִים
 שְׁנִים, וְיֵשׁ חֻטָּאִים לְמַטָּה, שֶׁבְּאֵרוֹ
 הַקְּדָמוֹנִים שְׂעַד עֶשְׂרִים שְׁנִים מִעֲנִישִׁים
 לְמַטָּה וְלֹא לְמַעְלָה, וְיֵשׁ חֻטָּאִים
 שְׂמַעְנִישִׁים לְמַעְלָה, וְתוּבְעִים אוֹתָם
 לְמַעְלָה בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל, וּבְשִׁבְלֵם
 מִמְשַׁבְּנִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לְמַעְלָה, וְלֹא

גבין מינה, ולית פקודא דלית לה רשו לאגנא
 עלהא, דאית חובין דדיינין לה בדינים חמורים
 לנשמתא, וייתי מצוה דאיהי מטרוניתא כגון מצות
 תפלין, ואגינת עליה ופרישת גדפהא עלה, ולית
 רשו למקטרג לקרבא תמן, ואית חובין
 דמטרוניתא לית לה רשו לאגנא עלייהו, הדא הוא
 דכתיב (שם יד) מעם מזבחי תקחנו למות.

אבל פקודין אית דאינון שפחות, מאלין פקודין
 דאינון על מנת לקבל פּרם, אף על גב
 דייתון לאגנא עלה, נטלי לון מקטרגין תחות
 רשותיהו, (נ"א נפקין לה מקטרגין מרשותיהו), ואית חובין
 אחרגין דאתקריאו חלוקי דיינין, על חובין דחולקין
 בהון, מנהון מטה כלפי חסד, ודיינין לה לנשמתא
 במקוון דאיהו דיני ממונות, ואית אחרגין דחולקין

לשון הקודש

למות.

אבל יש מצוות שהן שפחות, מאלו
 המצוות שהן על מנת לקבל פּרם, אף על
 גב שיבאו להגן עליה, נוטלים אותם
 המקטרגים תחת רשותם, (מוציאים אותה
 המקטרגים מרשותם) ויש חטאים אחרים
 שנקראים חלוקי הדיינים, על חטאים
 שחולקים בהם, מהם מטה כלפי חסד,
 ודנים את הנשמה במקוון, שהוא דיני

ממנה, ובכל מקום שמוציאים אותה
 למטה, גובים ממנה ואין מצוה שאין
 לה רשות להגן עליה. שיש חטאים
 שדנים בדינים חמורים את הנשמה,
 ותבא מצוה שהיא גבירה כמו מצות
 תפלין, ומגנה עליו ופורשת כנפיה עליו,
 ואין רשות למקטרג להתקרב לשם, ויש
 חטאים שאין רשות לגבירה להגן
 עליהם, והו שכתוב מעם מזבחי תקחנו

עליהו ואינון נוטין בלפי חובה, למידן לה בדיני
נפשות, אם זכוון מתנבירין על חובין דנין לה בדיני
ממונות, וגבין מזכוון דאינון גמילות חסדים דיליה,
ואם חובין מתנבירין דינין לה בדיני נפשות
מספרא דגבורה, וגבין פה נפש ורוח.

ולעילא לית משוא פנים בין זכאה לחיבא, וכן
צריך להשוות לתא גפי דינא זכאה
עם חיבא, מספרא דאמת עמודא דאמצעיתא,
ולא יהא דינא רשאי למעבד משוא פנים לתד
מנייהו בדינא, דבדינא דלעילא אתמר ביה (דברים
י"ז) לא ישא פנים ולא יקח שחד, ווי ליה לדדינא
לתתא דאשתני מדדינא דלעילא, דאכחיש עובדא
דבראשית, ולא יימא דא מהימנא מדא, דכמה
דאיהו לתתא (שם טז יח) שופטים ושופרים תתן לה

לשון הקודש

לרשע, וכן צריך להשוות למטה גבי דין
הצדיק עם הרשע, מצד של אמת העמוד
האמצעי, ולא יהיה דין רשאי לעשות
משוא פנים לאחד מהם בדין, שפדין
שלמעלה נאמר בו לא ישא פנים ולא
יקח שחד. אוי לו לדין למטה שמשתנה
מהדין שלמעלה, שמכחיש מעשה
בראשית, ולא יאמר זה נאמן מזה,
שכמו שהוא למטה, שפטים ושופרים

ממונות, ויש אחרים שחולקים עליהם
והם נוטים בלפי חובה, לדון אותה בדיני
נפשות. אם הזכיות מתנבירות על
החובות, דנים אותה בדיני ממונות,
וגובים מהזכיות, שהם גמילות חסדים
שלו, ואם החובות מתנבירים, אז דנים
אותה בדיני נפשות מצד הגבורה,
וגובים פה נפש ורוח.

ולמעלה אין משוא פנים, בין לצדיק בין

בְּכָל שְׁעָרֶיךָ, לְדִינָא גּוֹפִין, הָכִי אֵית לְעִילָא
 שׁוֹפְטִים וְשׁוֹמְרִים לְדִינָא נְשַׁמְתָּא, וְלֹא יוֹקִיר לְדָא
 וְיִתֵּר מְדָא, אֲלֵא תְרוּיָהוּ בְּהַשְׁוֹאָה בְּדִינָא, וְאֵינוּן
 צְרִיכִין לְמִשְׁמַע קָדָם דִּינָא, וְלֹא יִמְלִלֻן עַד
 דְּשָׂאִיל לֹזֵן דִּינָא, וְיִתְיָב לֹזֵן רִשׁוֹ לְמַלְלָא, וְיִהוּן
 קְדָמִיה בְּדַחִילוֹ, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא עַלֵיָהוּ, וּמָאן
 דְּתַבַּע קְשׁוּטָא בְּאֵלוֹ מְקִיִּים עַל עֲלָמָא דִּינָא אֲמַת
 (ס"א דין אמת), וְכָל שְׂפֵן מָאן דְּדָן דִּין אֲמַת, בְּאֵלוֹ
 מְקִיִּים (תהלים פ יב) אֲמַת מֵאֲרִיץ תַּעֲמַת, וְיִי לִיָּה לְמָאן
 דְּאוּקִים שְׁקָרָא וְאַפִּיל אֲמַת, דְּגֵרִים (דניאל ח
 יב) וְתִשְׁלַךְ אֲמַת אֲרַצָּה, וּמָאן גָּרִים דָּא דִּינָא דְלֹא
 דָּן דִּין אֲמַת, וּבְנֻדָּאֵי דִּינָא דְדָן דִּין אֲמַת בְּאֵלוֹ הוּא
 אֲפִיק לְשְׂכִינְתָּא וְלִישְׂרָאֵל מְגֻלּוּתָא, וְאוּקִים לֹזֵן
 מֵאֲרַעָא.

לשון הקודש

בְּאֵלוֹ מְקִיִּים עַל הָעוֹלָם דִּין אֲמַת (דין אמת),
 וְכָל שְׂפֵן מִי שְׂדָן דִּין אֲמַת, בְּאֵלוֹ מְקִיִּים
 אֲמַת מֵאֲרִיץ תַּעֲמַת. אוֹי לוֹ לְמִי שְׂמִקִּים
 שְׁקָר וּמְפִיל אֲמַת, שְׂגוּרָם וְתִשְׁלַךְ אֲמַת
 אֲרַצָּה, וּמִי גוּרָם אֵת זֶה? הַדִּין שְׂלֵא דָן
 דִּין אֲמַת, וּבְנֻדָּאֵי שְׂדָן שְׂדָן דִּין אֲמַת,
 בְּאֵלוֹ הוּא מוֹצִיא אֵת הַשְּׂכִינָה וְאֵת
 יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת וּמְקִיִּים אוֹתָם מִן הָאֲרִיץ.

תַּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ, לְדוֹן גּוֹפִים, כְּדָּ יֵשׁ
 לְמַעַלָּה שׁוֹפְטִים וְשׁוֹמְרִים לְדוֹן אֵת
 הַנְּשַׁמָּה, וְלֹא יִכְבֵּד אֵת זֶה יוֹתֵר מִזֶּה,
 אֲלֵא שְׂנִיָּהֶם בְּהַשְׁוֹאָה בְּדִין, וְהֵם צְרִיךְ
 לְהִשְׁמִיעַ לְפָנֵי הַדִּין, וְלֹא יִדְבְּרוּ עַד
 שְׂשׂוֹאֵל אוֹתָם הַדִּין וְנִתְּנָן לָהֶם רְשׁוּת
 לְדַבֵּר, וְיִהְיוּ לְפָנָיו בְּיִרְאָה, מִשׁוּם
 שְׂשְׂכִינָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, וּמִי שֶׁתַּוְבַּע אֲמַת

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלוֹי, וְסָלִיק יָדָיו לְגַבֵּי עֵילָא,
 וְשָׁבַח לְמַאֲרֵי עֲלָמָא, וְאָמַר, רַבּוֹן עֲלָמָא
 עֲבִיד בְּגִין שְׁכִינְתָא דְאִיהִי בְּגִלוּתָא, וְאִם אִיהִי
 בְּאֻמָּתָא הָא אֲפָא וְאֲמָא דְאֵינוֹן חֲכָמָה וּבִינָה יְכָלִין
 לְמַעְבַּד הַתְּרָה, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה יד כז) יְהו"ה
 עֲבָאוּ"ת יַעֲזֵן וּמִי יִפֵּר, אִם הַתְּלָמִיד אוֹמֵי הָרַב יְכִיל
 לְמַעְבַּד הַתְּרָה.

וְאִם נָדַר אוֹ נִשְׁבַּע בֵּן דְּאִיהוּ ו' דְּלֹא יִפְרוֹק לָהּ
 אֲלָא דְתֵהִי בְּגִלוּתָא עַד זְמָנָא יְדִיעָא, וְנָדַר
 אוֹ שְׁבוּעָה אִיהוּ בִּי"ה דְאֵינוֹן חֲכָמָה וּבִינָה, וְאִיהוּ
 אֲתַחְרַט, הָא תִּלְתַּת בְּנֵי נָשָׂא יְכָלִין לְמַפְטֵר לֵיהּ,
 וְאֵינוֹן תִּלְתַּת אֲבָהִן לְעֵילָא לְקַבְּלֵיהוּ, וְאִם לֹא
 תַתְּחַרַּט, אָנָּא בְּעֵינָא מִינְךָ, וּמְכַל אֵינוֹן דְּמִתְיַבְתָּא
 דְּלְעֵילָא וְתַתָּא, דְּתַעְבִּיד בְּגִין רַעֲיָא מְהִימְנָא דְּלֹא
 זֹז מִשְׁכִּינְתָא בְּכָל אַתְר, וְאִיהוּ עָאל שְׁלָם בִּינְךָ.

לשון הקודש

וְאִם נָדַר אוֹ נִשְׁבַּע הַבֵּן שֶׁהוּא ו', שְׁלֹא
 יִפְדֶּה אוֹתָהּ, אֲלָא שְׁתַּהֲיֶה בְּגִלוּת עַד זְמַן
 יְדוּעַ, וְנָדַר אוֹ שְׁבוּעָה הֵם בִּי"ה שֶׁהֵם
 חֲכָמָה וּבִינָה, וְהוּא הַתְּחַרַּט, הָרִי שְׁלֹשָׁה
 בְּנֵי אָדָם יְכוּלִים לְפַטֵּר אוֹתוֹ, וְהֵם
 שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת לְמַעְלָה בְּגִנְדָם, וְאִם לֹא
 תַתְּחַרַּט, אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, וּמְכַל אוֹתָם
 שְׁבִישִׁיבָה שְׁלֹמַעְלָה וּלְמַטָּה, שְׁתַּעֲשֶׂה

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַגְלוֹי, וְהָרִים יָדָיו
 לְמַעְלָה וְשָׁבַח אֶת רַבּוֹן הָעוֹלָם, וְאָמַר:
 רַבּוֹן הָעוֹלָם, עֲשֵׂה לְמַעַן הַשְׁכִּינָה שֶׁהִיא
 בְּגִלוּת, וְאִם הִיא בְּשְׁבוּעָה, הָרִי אֲפָא
 וְאֲמָא, שֶׁהֵם חֲכָמָה וּבִינָה, יְכוּלִים
 לַעֲשׂוֹת הַתְּרָה. וְהוּא שְׁכִינְתוֹב יְהו"ה
 עֲבָאוּ"ת יַעֲזֵן וּמִי יִפֵּר, אִם הַתְּלָמִיד
 נִשְׁבַּע, הָרַב יְכוּל לַעֲשׂוֹת הַתְּרָה.

וּבִינָהּ וּמְנִין (דף קמג ע"ב) סְגִיאִין, וּמָסַר גְּרָמִיּה לְמִיתָהּ
בְּגִינָהּ וּבְגִין בְּנֶהְא, הָדָא הוּא דְנִתִּיב (שמות לב לב) וְאִם
אִין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר פְּתַבְתָּ.

וְאִם הוּא נֶדְרַר מִסְטָרָא דְאִבָּא וְאִמָּא, וְלֹא בָּעֵי,
אֲנָא סָלִיק לְגַבִּי הַהוּא דְאִתְמַר בֵּיהּ (דברים יז)
כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ דְבַר, דְאִתְמַר בֵּיהּ בְּמוּפְלָא מִמֶּךָ
אֵל תְּדַרְוּשׁ, דִּינְפִטֹר נֶדְרַר, וְאִף עַל גַּב דְשְׂכִינְתָּא
אִיהִי בְּגִלּוּתָא לְגַבִּי בְּעֵלָה בְּנֶהְא, דְאִיהִי יִפְרִישׁ בֵּין
דָּם לְדָם, וְאִתְפַּתַּח מְקוּרָא דִילָהּ, לְדַכְּאָה לָּהּ
בְּמִים דְאֹרִייתָא, מִים חַיִּים דְלֹא פְסָקִין, וְאִפְרִישׁ
מִנָּה דָם נֶהְא דְאִיהִי לִילִי"ת, דְלֹא אִתְקַרִיבַת
בְּהֶדְהָ, דְאִיהִי חוּבָא דְנִשְׁמַתָּא דְסְאִיבַת לָּהּ, וְלִית
לָּהּ רִשׁוּ לְסָלְקָא נִשְׁמַתָּא לְגַבִּי בְּעֵלָה, לְהַהוּא אִתְר
דְאִתִּיְהִיבַת מִתְפָּן, וְאִתְדַנַּת בֵּין דִּין לְדִין, בֵּין דִּינֵי

לשון הקודש

על גב שהשכינה בגלות אל בעלה
בְּנֶהְא, שהיא תבדיל בין דם לדם, ונפתח
מְקוּרָהּ, לטהר אותה בְּמִי הַתּוֹרָה, הַמִּים
הַחַיִּים שֶׁלֹּא פּוֹסְקִים, וְהַפְרִיד מִמֶּנָּה דָּם
נֶהְא שֶׁהִיא לִילִי"ת שֶׁלֹּא תִקְרַב אֵלֶיהָ,
שֶׁהִיא חֲטָא הַנְּשָׁמָה שֶׁמִּמָּאָה אֹתָהּ, וְאִין
לָּהּ רִשׁוּת לְהַעֲלוֹת הַנְּשָׁמָה לְבַעֲלָהּ,
לְאוּתוּ מְקוּם שֶׁמִּשָּׁם נִתְּנָה, וְנִדְוִיגִית בֵּין
דִּין לְדִין, בֵּין דִּינֵי נַפְשׁוֹת לְדִינֵי מְמוֹנוֹת,

למען רועה הנאמן שלא זו מהשכינה
בְּכָל מְקוּם, וְהוּא הַכְּנִים שְׁלוֹם בִּינָה
וּבִינָה פְּעָמִים רַבּוֹת, וּמָסַר עֲצָמוֹ לְמִיתָהּ
עֲבוּרָה וְעֲבוּר בְּנִיָּהּ. זֶהוּ שְׁכִיבָתוֹב וְאִם אִין
מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר פְּתַבְתָּ.

וְאִם נֶדְרַר הוּא מַעַד הָאִבָּא וְהָאִמָּא, וְלֹא
רוּעָה, אֲנִי עוֹלָה לְאוּתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוּ כִּי
יִפְלֵא מִמֶּךָ דְבַר, שְׁנַאֲמַר בּוּ בְּמִפְּלָא
מִמֶּךָ אֵל תְּדַרְוּשׁ, שִׁינְפִטֹר אֶת הַנֶּדְרַר, וְאִף

נִפְשׁוֹת לְדִינֵי מְמוֹנּוֹת, דְּאִית מָאן דְּפָרַע בְּמְמוֹנֵיהּ,
 וְאִית מָאן דְּפָרַע בְּנִפְשֵׁיהּ, וּבֵין נָנַע לְנָנַע, כְּמַה
 דְּאוּקְמוּהוּ (איכה א א) אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָר, דְּאִיהִי
 חֲשִׁיבָא שְׂכִינְתָא בְּגִלּוֹתָא כְּמַצְרַע, דְּאִתְמַר
 בֵּיהּ (ויקרא יג מו) בְּדָר יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, מִחוּץ וְדָא,
 דָּא גְּלוּתָא, דְּאִיהִי לְבָר מְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, דְּאִיהִי
 מוֹתְבָא דְּאֵת ה'.

וְאִי מְקוּרָא לָא יָכִיל לְמַפְתַּח עַד דְּיַפְתַּח לִיהּ
 הַהוּא דְּסָגִיר לִיהּ, אָנָּא מְפִיִּסְנָא לִיהּ בְּגִין
 יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, דְּאִיהוּ יְחוּדָא (דִּיחֻדֵּיהּ תַּמּוֹן), וּבְגִין
 לְבוּשֵׁין דְּאִתְלַבֵּשׁ, מִיַּד אִתְפַּתַּחַת מְקוּרָה
 וְאִתְדַפִּיאַת שְׂכִינְתָא, וְרוּא דְּמִלָּה (ירמיה יד ד) מְקוּהַ
 יִשְׂרָאֵל יְהו"ה מוֹשִׁיעוּ בְּעַת צָרָה, מוֹשִׁיעוּ וְדָא,
 הַהוּא דְּמְקוּרָא דְּמְקוּהַ בִּידֵיהּ.

לשון הקודש

שִׁישׁ מִיִּשְׁהוּ שְׂפּוֹרַע בְּמְמוֹנּוֹ, וְיֵשׁ מִי
 שְׂפּוֹרַע בְּנִפְשׁוֹ, וּבֵין נָנַע לְנָנַע, כְּמַו
 שְׂבָאֲרוּהוּ אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָר, שְׁחֻשׁוּבָה
 הַשְׂכִּינָה בְּגִלּוֹת כְּמַו מְצָרַע, שְׁנַאֲמַר בּו
 בְּדָר יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, מִחוּץ וְדָא, זֹ
 הַגְּלוּת, שְׁהִיא מִחוּץ לְאַרְצֵן יִשְׂרָאֵל,
 שְׁהִיא הַמוֹשָׁב שֶׁל הָאוֹת ה'.

אִתְפַּתַּח אֹתוֹ, אֹתוֹ שְׁסָגֵר אֹתוֹ, אֲנִי
 מְפִיס אֹתוֹ עֲבוּר יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
 שְׁהוּא הַיְחוּד (שִׁיחֻדוֹ שָׁם), וּמְשׁוּם הַלְבוּשִׁים
 שְׁהִתְלַבֵּשׁ, מִיַּד נִפְתַּח מְקוּרָה וְנִמְחַרַת
 הַשְׂכִּינָה, וְסוּד הַדְּבָר - מְקוּהַ יִשְׂרָאֵל
 יְהו"ה מוֹשִׁיעוּ בְּעַת צָרָה, מוֹשִׁיעוּ וְדָא,
 אֹתוֹ שְׁהַמְקוּר שֶׁל הַמְקוּהַ בִּידוֹ.

וְאִם הַמְקוּר לָא יָכִיל לְהַפְתַּח עַד

תקונא שְׁתִּיתָא

(זהו תקון כ"ז).

בְּרֵאשִׁית תִּמְן תְּרִי אֵשׁ, וְאֵלִין אֵינוֹן תְּרִין אֵשִׁין
 דְּאֵינוֹן בּוֹרֵא מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וְעַלֵּיהּוּ
 אֲתִמְר (שיר ב ה) סְמִכּוֹנֵי בְּאֵשֵׁישׁוֹת, בְּתִרֵי אֵשׁוֹת,
 וְאֲמַאי אָמַר בְּהוֹן סְמִכּוֹנֵי, אֶלָּא בְּלִילֵי שַׁבַּת נְשַׁמְה
 יְתִירָה קָא נַחְתָּא לְסִמְכָא שְׂכִינְתָּא תַּתָּא בְּגִלּוֹתָא,
 דְּאֲתִמְר בָּהּ (עמוס ה ב) נְפִלָּה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וְכֵד
 אַתָּא מוּצְאֵי שַׁבַּת אֲסַתְּלֶקֶת נְשַׁמְתָּא יְתִירָה דְּבָה
 וַיִּנְפֹּשׁ, וַיִּנְפֹּשׁ מִיַּד דְּאִיהִי אֲסַתְּלֶקֶת וַיִּנְפֹּשׁ, דְּלִית
 מָאן דְּסָמִיד לָהּ, בְּתַהוּא וּמָנָא אִיהִי אֲמַרְת
 לְיִשְׂרָאֵל סְמִכּוֹנֵי בְּאֵשֵׁישׁוֹת דְּאֵינוֹן מְאֹרֵי הָאֵשׁ,
 וּמַאי גִּיהוּ תְּרִי תוֹרוֹת, דְּאֵינוֹן תְּצוּבוֹת מְאֵשׁ דְּאִיהִי
 אֱלֹהִים מִדַּת הַגְּבוּרָה, וּמַאי גִּיהוּ לְמוֹדֵי יְהו"ה
 תְּרִין שַׁפּוֹן דְּאֶקְרוּן לְהַבּוֹת (דְּאֹקְרוּן בְּלַהּבוֹת) אֵשׁ,

לשון הקודש

תקון ששי

זהו תקון כ"ז

נְפִלָּה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וּכְשָׁבֵא מוּצְאֵי
 שַׁבַּת, מִסְתְּלֶקֶת הַנְּשַׁמְה הַיְתִירָה שְׁבָה
 וַיִּנְפֹּשׁ. וַיִּנְפֹּשׁ, מִיַּד שְׁהִיא הַסְתְּלֶקָה וַיִּנְפֹּשׁ,
 שְׁאִין מִי שְׁסוּמֵד אֹתָהּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן
 הִיא אֲמַרְת לְיִשְׂרָאֵל סְמִכּוֹנֵי בְּאֵשֵׁישׁוֹת,
 שְׁהִם מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וּמַה הִם? שְׁתֵּי תוֹרוֹת,
 שְׁהִן תְּצוּבוֹת מְאֵשׁ שְׁהִיא אֱלֹהִים, מִדַּת
 הַגְּבוּרָה. וּמַה הִם לְמוֹדֵי יְהו"ה? שְׁתֵּי

בְּרֵאשִׁית, שְׁם תְּרִי אֵשׁ, וְאֵלוֹ הִם שְׁנֵי
 הָאֵשִׁים שְׁהִם בּוֹרֵא מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וְעַלֵּיהֶם
 נְאִמַר סְמִכּוֹנֵי בְּאֵשֵׁישׁוֹת, בְּשְׁתֵּי אֵשׁוֹת,
 וְלָמָּה אָמַר לָהֶם סְמִכּוֹנֵי? אֶלָּא בְּלִילֵי
 שַׁבַּת הַנְּשַׁמְה הַיְתִירָה יוֹרְדַת לְתַמְדָּה
 בְּשְׂכִינָה הַתְּחַתּוּנָה בְּגִלּוֹת, שְׁנַאֲמַר בָּהּ

וְאֵינוֹן תְּרִין תְּפוּחִין, דְּמִנְהוֹן רוּחָא דְמְשִׁיחָא נְפִיק,
 דְּאֵתְמַר בֵּיהּ (ישעיה יא ב) וְנָתַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה.

לְבַת מְלֹךְ דְּחֹת בְּבִי מְרַעָא מְרַחֲמוּ דְבַעְלָה,
 דְּאֵזַל בַּעְלָה אִיהִי נְפִלַת לְמִשְׁכְּבָה, צְוּוּחַת
 וְאֵמַרַת סְמוּכֹנִי בְּאִשְׁיִשׁוֹת, הָא אִיהִי בְּבִי מְרַעָא,
 הִיא אוּמְרַת רַפְדוּנִי, בְּמֵאֵי בְּתַפּוּחִים דְּמִתְרַבִּים
 בַּעְצֵי תִיעַר, וְאֵלִין אֵינוֹן עַצֵּי בְּשָׁמַיִם.

קָם סְבֵא תְּלִיתָאָה וְאֵמַר רַבִּי רַבִּי, הָא אֵנוֹן בַּעְצֵי
 בְּשָׁמַיִם מְבַדִּילִין, וְהִכָּא אִיהִי לָא אֵמַרַת אֵלָא
 בְּתַפּוּחִים, אֵלָא אֵנוֹן מְבַרְכִין עַל עַצֵּי בְּשָׁמַיִם בְּגִין
 דְּאֵתְמַר בְּהוֹן (שיר ז ט) וְרִיחַ אַפְּךָ בְּתַפּוּחִים, וְלָא עוּד
 אֵלָא כָּל מִינֵי בְּשָׁמַיִם אֵינוֹן טְבָאן לְבַרְכָא עַלְיֵיהוּ,
 וְאֵנוֹן דְּעַבְדִּין בְּהַדָּם בְּגִין דְּאִית בֵּיהּ תְּלַת עַלְיָן,
 דְּאֵתְקִרְיָאוּ תְּלַת הַדָּסִים, דְּרַמְיִזוּן לְתַלַּת אַבְהָן.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְאֵלוֹ הֵם עַצֵּי בְּשָׁמַיִם.

קָם זְקַן שְׁלִישֵׁי וְאֵמַר: רַבִּי רַבִּי, תְּרִי אֵנוֹ
 מְבַדִּילִים בַּעְצֵי בְּשָׁמַיִם, וְכָאן הִיא אֵינְהָ
 אוּמְרַת אֵלָא בְּתַפּוּחִים! אֵלָא אֵנוֹ
 מְבַרְכִים עַל עַצֵּי בְּשָׁמַיִם מְשׁוּם שְׁנַאֲמַר
 בְּהֵם וְרִיחַ אַפְּךָ בְּתַפּוּחִים, וְלָא עוּד, אֵלָא
 כָּל מִינֵי בְּשָׁמַיִם הֵם מוֹבִים לְבַרְכָּךְ עַלְיֵהֶם,
 וְאֵנוֹן שְׁעוּשִׁים בְּהַדָּם, מְשׁוּם שְׁיִישׁ בּוֹ
 שְׁלִשָּׁה עָלִים, שְׁנַאֲקִרְאוּ שְׁלִשָּׁה הַדָּסִים,

שְׁפָתַיִם שְׁנַאֲקִרְאוּ לְהַבּוֹת (שְׁנַאֲרַפּוּ בְּלַהֲבוֹת)
 אִשׁ, וְהֵם שְׁנֵי תַפּוּחִים, שְׁמֵהֶם יוֹצֵאת
 רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁית, שְׁנַאֲמַר בּוֹ וְנָתַח עָלָיו
 רוּחַ יְהוָה.

לְבַת מְלֹךְ שְׁהִיְתָה בְּבֵית חֲלִיָּה מֵאַהֲבַת
 בַּעְלָה, שְׁהִלֹךְ בַּעְלָה וְהִיא נְפִלָה לְמִשְׁכְּבָה,
 צְוּוּחַת וְאוּמְרַת סְמוּכֹנִי בְּאִשְׁיִשׁוֹת, תְּרִי
 הִיא בְּבֵית חֲלִיָּה, הִיא אוּמְרַת רַפְדוּנִי,
 בְּמַה? בְּתַפּוּחִים שְׁמִתְרַבִּים בַּעְצֵי תִיעַר,

אֲבָל תִּרְיִן נִוְקְבִין דְּחֻטְמָא אֵינוּן לְקַבֵּל תִּרְיִן
תַּפּוּחִין דְּאֵינוּן תִּרְיִן נְבִיאֵי קְשׁוּט, דִּי בְּהוּן עֲתִיד
לְאַפְקָא רוּחָא דְקוּדְשָׁא דְאִיהוּ רַעְיָא מְהִימְנָא
דְּלְעִילָא, דְּבִיה אֲתִישְׁבֵת נַפְשָׁא דִּילָהּ, וּבְגִין דָּא
אִיהִי אֲמַרְת (שם ב ה) רַפְדוּנִי בַתַּפּוּחִים כִּי חוֹלַת
אֶהְבֵּה אֲנִי (דף קמ"ד ע"א) בְּלִילְיָא דְשַׁבַּת אֲתַמַּר (שיר ה ה)
קַמְתִּי אֲנִי לְפִתּוּחַ לְדוּדֵי בְּשַׁבַּת, וְכַד נָפִיק שַׁבַּת
אֲתַמַּר (שם) וְדוּדֵי חָמֶק עָבַר, וּבְחַהוּא זְמַנָּא (שם)
בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצִאתִיהוּ קְרֵאתִיו וְלֹא עֲנֵנִי, עַד
דְּאוּמִינָא דְבְּזַמְנָא דִּיִּתִי זְמַנָּא אֲחֵרָא דְאוּחִיד
בִּידִיה וְלֹא אֲשַׁבְּקִינִיה לְמִיזַל, כְּמָה דְּאֲתַמַּר (שם ג ד)
אֲחֻזְתִּיו וְלֹא אֲרַפְּנוּ עַד שְׁהִבְאֵתִיו אֶל בֵּית אֲמִי,
דָּא בִּי מְקוּדְשָׁא דְלְעִילָא, וְאֶל חֶדְרַת הוֹרְתִי דָּא בִּי
מְקוּדְשָׁא דְלְתַתָּא.

לשון הקודש

ובשני צאצא שבת, נאמר ודודי חמק עבר,
ובאותו זמן בקשתיהו וְלֹא מְצִאתִיהוּ
קראתיו וְלֹא עֲנֵנִי, עד שנסבפעת, שבזמן
שיבא פעם אחרת, שאחזו בידו וְלֹא
אעזב אותו ללכת, כמו שנאמר אחזתיו
וְלֹא אֲרַפְּנוּ עד שהבאתיו אל בית אמי,
זה בית המקדש שלמעלה, וְאֶל חֶדְרַת
הוֹרְתִי, זה בית המקדש שלמטה.

שְׁרוּמִזִּים לְשַׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת, אֲבָל שְׁנֵי
נְקִבֵי הַחֶמֶס הֵם כְּנֶגֶד שְׁנֵי תַפּוּחִים, שֶׁהֵם
שְׁנֵי נְבִיאֵי אֲמַת, שֶׁבָּהֶם עֲתִידָה לְצֵאת
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן
שֶׁלְמַעְלָה, שֶׁבוּ מִתִּישְׁבֵת נַפְשָׁהּ, וּמִשׁוּם
זֶה הִיא אוֹמַרְת רַפְדוּנִי בַתַּפּוּחִים כִּי
חוֹלַת אֶהְבֵּה אֲנִי. בְּלִיל שַׁבַּת נֶאֱמַר
קַמְתִּי אֲנִי לְפִתּוּחַ לְדוּדֵי, בְּשַׁבַּת,

וּבְזִמְנָא דְאַחִיד בְּיַדְהּ בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, לָא
יְהֵא לִי כְּזִמְנִין אוּחְרַנִּין, דְּבְכָל פּוּרְקָנָא
וּפוּרְקָנָא הָוָה אֲתִי, וּלְבַתַּר הָוָה פָּרַח מְנַאי, אֲבָל
בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא אָנָּא אַחִיד בֵּיהּ וְקָשִׁיר לִיהּ
בְּכַמְּהָ קְשִׁירִין דְּרַחֲמִינוּ, דְּלָא יָזוּז מְנַאי לְעֵלָם
וְלְעֵלְמֵי עֲלָמִין, דְּבְכָל גְּלוּתָא וְגְלוּתָא הָוָה אֲזִיל
מְנַאי, וְהוּינָא שְׂאִיל עֲלֵיהּ לְכָל עוּבְר וְשָׁב, הֲדָא
הוּא דְכְּתִיב (שם) כְּמַעַט שְׁעֵבְרַתִּי מֵהֶם עַד
שְׂמַצְאַתִּי אֵת שְׂאַהֲבָה נַפְשִׁי, וְזִמְנִין לָא הוּינָא
אַשְׁבַּח מָאן דְּיִימָא לִי מִדִּי מְנִיָּה, וְהוּינָא אוּמִי
בְּגִינִיָּה לְכָל בְּנֵי קַרְתָּא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (שם) ה
הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצְאוּ אֶת
דוּדֵי מַה תִּגִּידוּ לוֹ שְׁחֹלַת אַהֲבָה אֲנִי, וְכַמְּהָ
זִמְנִין (שם ג א) עַל מִשְׁכְּבֵי בְּלִילוֹת דְּאֵינוּן גְּלִיזוֹת,
בְּקִשְׁתִּי אֵת שְׂאַהֲבָה נַפְשִׁי וְלָא הָוָה מָאן דְּיִימָא

 לשון הקודש

עובר ושב. זהו שפתוב כמעט שעברתי
 מהם עד שמצאתי את שאהבה נפשי.
 ולפעמים לא הייתי מוצאת מי שיאמר לי
 ממנו דבר, והייתי משביעה בשבילו את
 כל בני הקריה, זהו שפתוב השבעתי
 אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את
 דודי מה תגידו לו, שחולת אהבה אני,
 וכמה פעמים על משכבי בלילות, שהן

ובזמן שאחזו בידו בנאלה האחרונה, זה
 לא יהיה לי כמו הפעמים האחרות,
 שבכל נאלה ונאלה היה בא, ואחר כך
 היה פורח ממני, אבל בנאלה האחרונה
 אני אחז בו ואקשר אותו עם כמה
 קשרים של אהבה שלא יזוז ממני לעולם
 ולעולמי עולמים, שבכל גלות וגלות היה
 הולך ממני, והייתי שואלת עליו את כל

לִי, עַד דְּאִיהוּ הָוּה אָתִי, וּכְעַן בְּגִלוּתָא בְּתַרְיִיתָא
 בְּרַח דּוּדֵי בְּכַעֲסָא סָבִיא, וְשִׁאִילָנָא בְּגֵינִיהּ וְלֹא
 אֲשַׁכְּחָנָא מָאן דְּיִימָא לִי מִדֵּי, וּבְגֵינֵן דָּא אֲנָא
 אוֹמְנָא, דְּבוֹמָנָא דִּיִּיתִי וְאַחִידָנָא בִּידּוּי דְּלֹא יוֹזוּ
 מִנְּאִי, וְאֲנָא אַחֲזִיתִי וְלֹא אֲרַפְּנוּ אַחֲזִיתִי בְּקִשּׁוּרָא
 דְּתַפְּלִין דִּיד, וְלֹא אֲרַפְּנוּ בְּתַפְּלִין דְּרִישָׁא.

תָּא תוּי, דוֹדְהָא כִּד יְתִי לְגַבְהָ, יִימָא לְגַבֵּי תְרִין
 מְשִׁיחִין (שם ז יג) נְשִׁימָה לְפָרְמִים דְּאֵינוּן
 יִשְׂרָאֵל, דִּי בְּהוֹן אֲתָמַר (ישעיה ה ז) כִּי כָרַם יְהוָה
 צְבָאוֹת בַּיִת יִשְׂרָאֵל, נִרְאָה הַפְּרָחָה הַגֶּפֶן דְּאִיהִי
 שְׂכִינְתָא בְּהוֹן, הִנְצוּ הָרְמוֹנִים אֵלֶיךָ אֵינוּן דְּמַלְיִין
 מְצוֹת פְּרָמוֹן.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר סָבִיא סָבִיא, נְשִׁימָה
 לְפָרְמִים, הָא אֵית פְּרָמִים דְּלֹאוּ אֵינוּן יִשְׂרָאֵל,

לשון הקודש

בֵּא וּרְאָה, כְּשִׁיבָא דוֹדָה אֵלֶיךָ, יֹאמַר
 לְשַׁנֵּי הַמְּשִׁיחִים נְשִׁימָה לְפָרְמִים, שְׂהֵם
 יִשְׂרָאֵל, שְׂפָהֶם נֹאמַר כִּי כָרַם יְהוָה
 צְבָאוֹת בַּיִת יִשְׂרָאֵל, נִרְאָה הַפְּרָחָה
 הַגֶּפֶן, שְׂהִיא הַשְּׂכִינָה בְּהֵם, הִנְצוּ
 הָרְמוֹנִים, אֵלוּ אוֹתֶם שְׂמֵלָאִים מְצוֹת
 פְּרָמוֹן.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: זְקוּן זְקוּן, נְשִׁימָה
 לְפָרְמִים, הֲרֵי יֵשׁ פְּרָמִים שְׂאִינֵם יִשְׂרָאֵל,

הַגְּלוּת, בְּקִשְׁתִּי אֵת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי, וְלֹא
 הָיָה מִי שְׂיֹאמַר לִי, עַד שְׂהוּא הָיָה בָּא,
 וְכַעַת בְּנִאֲלָה הָאֲחִירוּנָה בְּרַח דּוּדֵי בְּכַעֲסֵם
 רַב, וְשִׁאֲלַתִּי בְּעִבּוּרוֹ, וְלֹא מְצֵאתִי מִי
 שְׂיֹאמַר לִי דְבַר, וּמִשּׁוּם זֶה אֲנִי נִשְׁבַּעְתִּי,
 שְׂבוֹמֵן שְׂיָבֵא וְאֲחִזּוּ בִּידּוּי שְׂלֵא יוֹזוּ מִמֶּנִּי,
 וְאֲנִי אַחֲזִיתִי וְלֹא אֲרַפְּנוּ, אַחֲזִיתִי –
 בְּקִשְׁרֵי שְׁל תַפְּלִין שְׁל יָד, וְלֹא אֲרַפְּנוּ –
 בְּתַפְּלִין שְׁל רֵאשׁ.

בְּגוֹן (שיר א ו) דְּשִׁמוּנֵי נוּטְרָה אֶת הַכְּרָמִים כְּרָמֵי שְׁלִי
 לֹא נִטְרָתִי, וְאֵינוֹן עֲרֹבוּכָיָא דְעֶרְב רַב, דְּאֵינוֹן
 מְעוֹרְבִין בְּהוֹן בְּיִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, וּבְגוֹן דָּא כַד יִיתִי
 קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא, אִיהוּ יִימָא לְגַבְהָ,
 נִשְׁפִּימָה לְכְרָמִים, נְרָאָה אִם פְּרָחָה הִנְפִּן בְּהוֹן,
 דְּאִתְמַר בְּהָּ כִּי כְרָם יְהוּ"ה עֲבָאוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל,
 הִנְצוּ הֶרְמוּנִים אֵלֶיךָ וְדָאֵי אֵינוֹן דְּמִלְיִין מְצוּת
 כְּרָמוֹנִים, שָׁם אֶתְּן אֶת הַדּוּדֵי לָךְ, אֵלֶיךָ דְּאֵינוֹן
 רְחִימִין דִּילָךְ, תִּפְּנֵן יְהִיבְנָא לֹון לָךְ, (שיר ב יא) כִּי הִנֵּה
 הִסְתּוּ עֵבֶר שׁוֹלְטָנוּ דְשָׂאָר מִמֶּנָּן דְּאוּמִין, הַגִּשְׁמִים
 חָלַף חֶלְדָּהּ לֹו שְׁלִטְנוּתָא דְעֶרְב רַב.

בְּהֵהוּא זְמַנָּא יִימָא לְגַבְהָ, (שיר ז א) שׁוּבֵי שׁוּבֵי
 הַשׁוֹלְמִית, בְּתַרֵּי בְּתִים דְּאֵינוֹן בֵּית
 רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי לְתַתָּא, שׁוּבֵי שׁוּבֵי בְּבֵית רֵאשׁוֹן

 לִשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֶתְּן אֶת הַדּוּדֵי לָךְ, אֵלֶיךָ שְׁהִם אוֹתְבִים
 שְׁלָךְ, שָׁם נִתְתִי אוֹתָם לָךְ, כִּי הִנֵּה הִסְתּוּ
 עֵבֶר – שְׁלִטְנוֹם שֶׁל שָׂאָר הַמִּמְנִים שֶׁל
 הַעַמִּים, הַגִּשְׁמִים חָלַף חֶלְדָּהּ לֹו – שְׁלִטְנוֹן
 הָעֶרְב רַב.

בְּאִתּוֹ זְמַן יָבֵא אֵלֶיךָ, שׁוּבֵי שׁוּבֵי
 הַשׁוֹלְמִית, בְּשְׁנֵי בְּתִים, שְׁהִם בֵּית
 רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי לְמַטָּה. שׁוּבֵי שׁוּבֵי –
 בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי לְמַעְלָה – וְנַחְזָה בְּךָ.

כְּמוֹ שְׁשִׁמוּנֵי נוּטְרָה אֶת הַכְּרָמִים כְּרָמֵי
 שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי, וְהֵם הָעֲרֹבוּכָיָה שֶׁל
 הָעֶרְב רַב, שְׁהִם מְעֻרְבִים עִם יִשְׂרָאֵל
 בְּגִלוּת, וּמִשׁוּם זֶה, כְּשִׁיבָא הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אֵל הַשְׁכִּינָה, הוּא יֹאמֵר אֵלֶיךָ
 נִשְׁפִּימָה לְכְרָמִים, נְרָאָה אִם פְּרָחָה הִנְפִּן
 בְּהֵם, שְׁנֵאמַר בְּהָּ כִּי כְרָם יְהוּ"ה עֲבָאוּת
 בֵּית יִשְׂרָאֵל, הִנְצוּ הֶרְמוּנִים, אֵלֶיךָ וְדָאֵי
 אוֹתָם שְׁמֵלָאִים מְצוּת כְּרָמוֹנִים, שָׁם

וְשׁוּבֵי לְעֵילָא, וְנִחְזָה בָּךְ. דְּבַר אַחַר, שׁוּבֵי שׁוּבֵי
 אַרְבַּע זְמַנִּין, בְּאַרְבַּע אַתְּוֹן דִּילָה דְאֵינוּן אַדְנִי,
 וְנִחְזָה בָּךְ בְּאַרְבַּע אַתְּוֹן דִּילִיָּה דְאֵינוּן יְהוּ"ה, אָמַר
 קוּדְשָׁא פְּרִיךְ הוּא לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל, אַרְבַּע זְמַנִּין שׁוּבֵי
 בְּשִׁכְנֵתָא בְּתִיבְתָא, וְנִחְזָה בָּךְ בְּאַרְבַּע פּוֹסוֹת
 דְּפוּרְקָנָא דְאֵינוּן בְּפִסְחָא, דְּתִיבִין בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל
 לְמִשְׁתֵּי אַרְבַּע פּוֹסוֹת, בְּגִזְוֹנָא דְאַרְבַּע גְּזֵאוֹלוֹת, שׁוּבֵי
 שׁוּבֵי בְּאַרְבַּע יְחוּדִין (ס"א יְסוּדִין) דִּילָךְ, וְנִחְזָה בָּךְ
 בְּאַרְבַּע חִזּוּן, וְנִחְזָה בָּךְ בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא, וּמִיד (דח"י
 א טו לא) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בְּגוֹיִם
 יְהוּ"ה מְלִךְ.

בְּהַהוּא זְמַנָּא הַנִּצְנָנִים נִרְאוּ בְּאָרְץ אֱלִין אַבְהוּ,
זְכוּן דְּלִהוּן אַתְּגְלִיאַן עַל שְׁכִינְתָּא
דְּאִיהִי אָרֶץ חַתִּיִּים, וְעַל בְּנֵהָא דְאַתְמַר בְּהוּן (בראשית
 כח יד) **וְהָיָה זֶרְעֶךָ פֹּעֵפֵר הָאָרֶץ,** (שיר ב יב) **עַת הַזְמִיר**

לשון הקודש

דְּבַר אַחַר, שׁוּבֵי שׁוּבֵי אַרְבַּע פְּעָמִים,
 בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֵיהּ שְׁהִם אַדְנִי, וְנִחְזָה
 בָּךְ - בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֵיהּ שְׁהִם יְהוּ"ה.
 אָמַר הַקּוּדְשׁ פְּרוּךְ הוּא אֵל יִשְׂרָאֵל
 אַרְבַּע פְּעָמִים שׁוּבֵי עִם הַשְּׁכִינָה
 בְּתִשְׁבּוּבָה, וְנִחְזָה בָּךְ - בְּאַרְבַּע פּוֹסוֹת
 שֶׁל הַגְּזֵאוֹת שְׁהִם בְּפִסְחָא, שְׁחִיבִים בּוֹ
 יִשְׂרָאֵל לְשִׁתּוֹת אַרְבַּע פּוֹסוֹת, כְּמוֹ

אַרְבַּע הַגְּזֵאוֹלוֹת. שׁוּבֵי שׁוּבֵי בְּאַרְבַּעַה
 הַיְחוּדִים (הַיְסוּדוֹת) שְׁלָךְ, וְנִחְזָה בָּךְ -
 בְּאַרְבַּע חִזּוֹת, וְנִחְזָה בָּךְ בְּשִׁמְיָם וּבְאַרְץ,
 וּמִיד יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ
 בְּגוֹיִם יְהוּ"ה מְלִךְ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַנִּצְנָנִים נִרְאוּ בְּאָרְץ, אֱלוֹ
הָאֲבוֹת, וְכִוְיָתִיהֶם הַתְּגַלוּ עַל הַשְּׁכִינָה
שְׁהִיא אָרֶץ חַתִּיִּים, וְעַל בְּנֵיהּ שְׁנַאֲמַר

הַגִּיעַ, (שמות טו א) אִזּוּ יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְקוֹל
הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, (ישעיה נב יח) קוֹל צוֹפִיךָ נִשְׁאֹו
קוֹל יַחֲדָיו יִרְנְנוּ, כִּי עֵינַי בְּעֵינַי יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה
צִיּוֹן, בְּהִתְהַוֵּא זְמַנָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שיר ז ו) רֹאשֶׁךָ עָלַיךָ כַּכְּרָמֶל, דָּא
תְּפִלִּין (דף קמ"ד ע"ב) דְּרִישָׁא, וְרִצּוּעֵין תְּלִיין מִכָּאן וּמִכָּאן
כּוּזְמוֹרוֹת, דְּאֵינוּן כַּכְּרָמֶל דְּתְּלִיין מִגִּפְסָן, וְדִלַּת
רֹאשֶׁךָ כְּאַרְגָּמָן דָּא תְּפִלָּה דִּיד, מַה דִּהָוָה דִּלַּת
בְּגָלוּתָא עֲנִיָּה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קב א) תְּפִלָּה
לְעַנִּי כִּי יַעֲטוּף, תְּהֵא לְבוּשָׁא כְּאַרְגָּמָן, דְּאִיהוּ סוּד
א"וּרִיאַל ר"פֶּאֶל ג"בְּרִיאַל מ"יכָּאֵל ג"זוּרִיאַל, (שיר ז ו)
מֶלֶךְ אֶסוּר בְּרִהָטִים דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהוָה,
דִּיהָ אֶסוּר בְּאַרְבַּע בָּתִּים דִּילָהּ דְּאֵינוּן אַדְנִי,
אַרְבַּע רִהָטִי מוֹחָא, דִּיהָ אֶסוּר בְּרִהָטִים כְּגוּזְנָא

לשון הקודש

כְּאַרְגָּמָן – זוּ תְּפִלָּה שֶׁל יָד, מַה שְׁהִיתָה
דִּלַּת בְּגָלוּת עֲנִיָּה, זְהוּ שְׁכַתוּב תְּפִלָּה
לְעַנִּי כִּי יַעֲטוּף, תְּהֵא לְבוּשָׁה כְּאַרְגָּמָן,
שֶׁהוּא סוּד א"וּרִיאַל ר"פֶּאֶל ג"בְּרִיאַל
מ"יכָּאֵל ג"זוּרִיאַל, מֶלֶךְ אֶסוּר בְּרִהָטִים –
זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְהוָה, שְׁהִיתָה
אֶסוּר בְּאַרְבַּעָה בָּתִּים שְׁלָה שְׁהֵם אַדְנִי,
אַרְבַּעָה בָּתִּי הַמּוֹחַ, שְׁהִיתָה אֶסוּר
בְּרִהָטִים כְּזֶה: יֵאֵהוּנָה"י, כִּי שְׁמֶךָ בְּךָ

בְּהֵם וְהִיא זְרַעַךְ כַּעֲפַר הָאָרֶץ, עַת הַזְמִיר
הַגִּיעַ, אִזּוּ יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְקוֹל
הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, קוֹל צוֹפִיךָ נִשְׁאֹו
קוֹל יַחֲדָיו יִרְנְנוּ, כִּי עֵינַי בְּעֵינַי יִרְאוּ בְּשׁוּב
יְהוָה צִיּוֹן. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְשַׁבַּח אוֹתָהּ, זְהוּ שְׁכַתוּב רֹאשֶׁךָ עָלַיךָ
כַּכְּרָמֶל – זֶה תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וְהִרְצוּעוֹת
תְּלִיּוֹת מִכָּאן וּמִכָּאן כְּמוֹ זְמוֹרוֹת, שְׁהֵן
כַּכְּרָמֶל שְׁתִּלּוּיִים מִן הַגִּפְסָן, וְדִלַּת רֹאשֶׁךָ

דָּא יאהרונה"י, כִּי שְׂמֵךְ בְּךָ וּבְךָ שְׂמֵךְ, וְדָא אֵיהוּ
סוד אָמֵן מִן אַרְגָּמָן.

דְּבַר אַחַר (שם) ראשון עליך פּבְּרָמְל, דָּא (תהלים
קיט קס) ראש דְּבַרְךָ אָמֵת, דַּלַת ראשון
פּאֲרָגְמָן דָּא שְׂכִינְתָא, מְלֵךְ דָּא אַבְרָהָם, אָסוּר
דָּא יִצְחָק בְּעַקְדָה, בְּקִשְׁרָא דְתַפְלִין דְּדְרוּעָא
שְׂמָאלָא, בְּרֵהֱטִים דָּא יַעֲקֹב בְּאַרְבַּע רְהִיטֵי מוֹחָא
דְתַפְלִין דְּרִישָׁא, דְּאֵתְמַר (בראשית ל לח) בְּרֵהֱטִים
בְּשַׁקְתוֹת הַמַּיִם.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, אֶתְפַּנְשׁוּ חַיִּילִין קְדִישִׁין
עֲלָאִין וְתַתְּאִין, לְמַחְמֵי בְּקִשׁוּטָהָא דְכַלָּה,
דְּהָא חוּפָה מִתְתַּקְנָא לְגַבְהָ, וְחַתָּן קָא נָטִיל לָהּ
תַּמָּן, פְּתַח וְאָמַר אֵלֵיהּ אֵלֵיהּ נְחִית חָכָא, אַנְתָּ
וְחַיִּילִין דְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקֵיָא דְמִתְיַבְתָּא עֲלָאָה
וְתַתְּאָה, לְקִשְׁטָא לְכַלָּה, מִיַּד הָא נְחִית אֵלֵיהּ

לשון הקודש

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: הַתְּפַנְסוּ חַיִּלוֹת
קְדוּשִׁים עֲלִינוּנִים וְתַחְתּוֹנִים לְרֵאוֹת אֶת
קְשׁוּטֵי הַכַּלָּה, שְׁחֵרֵי חָפָה מִתְקַנַּת לָהּ,
וְחַתָּן נוֹשֵׂא אוֹתָהּ שָׁם. פְּתַח וְאָמַר:
אֵלֵיהּ אֵלֵיהּ, רַד לְכָאן אַתָּה וְחַיִּלוֹתֵיהֶם
שֶׁל נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים שֶׁל הַיְשִׁיבָה
הַעֲלִינָהּ וְהַתְחַתְּנָה לְקִשְׁטֵי אֶת הַכַּלָּה.
מִיַּד הִנֵּה אֵלֵיהּ יוֹרֵד עִם כַּמָּה חַיִּלוֹת שֶׁל

ובך שְׂמֵךְ, וְהוּוּ סוּד אָמֵן מִן אַרְגָּמָן.
דְּבַר אַחַר, ראשון עליך פּבְּרָמְל - זה
ראש דְּבַרְךָ אָמֵת, דַּלַת ראשון פּאֲרָגְמָן
- זו הַשְׂכִּינְתָּה, מְלֵךְ - זה אַבְרָהָם, אָסוּר
- זה יִצְחָק בְּעַקְדָה, בְּקִשְׁרָא שֶׁל תַּפְלִין
שֶׁל זְרוּעַ שְׂמָאל, בְּרֵהֱטִים - זה יַעֲקֹב,
בְּאַרְבַּעַת בְּתֵי הַמֶּחֶל שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל ראש,
שְׁנַאמַר בְּרֵהֱטִים בְּשַׁקְתוֹת הַמַּיִם.

בְּכַמָּה חֵיילין דְּמִלְאָכִין וְכַמָּה נְשֻׁמָּתִין.

פְּתַח וְאָמַר רֵאשֵׁךְ עָלֶיךָ כְּכַרְמֶל, כְּלָה כְּמָה

מִתְתַּקְנָא רֵאשֵׁךְ בְּתַפְלִין דְּאִיהוּ (נ"א דְּאִינוּן)

פְּאָר עַל רֵאשֵׁךְ, דְּעֲלִייהוּ אֶתְמַר (יחזקאל כ"ד י"ז) פְּאָרְךָ

חֲבוּשׁ עָלֶיךָ, וְרִצּוּעֵין תְּלִיין מִהֲאִי סְטָרָא וּמִהֲאִי

סְטָרָא, מַה דְּהוּוּ תְּלַתְלִים שְׁחֹרֹת כְּעֹרֵב, הָא

אִינוּן יְרוּקִין כְּכַרְמֶל, כְּעֲלִין יְרוּקִין דְּאִינוּן בְּנִפְנִין

כְּכַרְמֶל, וּמַה דְּהוּוּ בְּגֻלוּתָא דְלַת, תְּפִלָּה לְעֵנִי,

וְדָא תְּפִלָּה דְיָד, דְּבָהּ הוּא מִתְעַטְפָּא עֵנִי בְּגֻלוּתָא

(ס"א בְּגֻלוּתָא), הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים ק"ב א) תְּפִלָּה לְעֵנִי

כִּי יַעֲטֹף, כְּעַן אֶתְמַר בְּךָ (שיר ז' ו') וְדַלַת רֵאשֵׁךְ

כְּאַרְגָּמָן, מְלֶךְ אָסוּר בְּרִהָטִים, אֲלִין אַרְבַּע רְהִטִי

מוֹחָא, אַרְבַּע בְּתֵי דְתַפְלִין דְּאִינוּן אַהִי"ה, וְכֵן בְּיַד

אַהִי"ה, כְּחֹשְׁבֵן חַד וְעֵשְׂרִין אַזְכָּרוֹת דְתַפְלִין

דְּרִישָׁא, וְחַד וְעֵשְׂרִין אַזְכָּרוֹת דְתַפְלִין דְיָד, וּסְלִיקוּ

לשון הקודש

מְלָאכִים וְכַמָּה נְשֻׁמָּת.

פְּתַח וְאָמַר: רֵאשֵׁךְ עָלֶיךָ כְּכַרְמֶל, כְּלָה,

כְּמָה מִתְתַּקֵּן רֵאשֵׁךְ בְּתַפְלִין שְׁהוּא (שְׁחָם)

פְּאָר עַל רֵאשֵׁךְ, שְׁעֲלִיהֶם נֹאמַר פְּאָרְךָ

חֲבוּשׁ עָלֶיךָ, וְהִרְצוּעוֹת תְּלוּיוֹת מִצַּד זֶה

וּמִצַּד זֶה, מַה שְׁהִיוּ הַתְּלַתְלִים שְׁחֹרֹת

כְּעֹרֵב, הָרִי הֵם יְרוּקִים כְּכַרְמֶל, כְּעֲלִים

הִירְקִים שְׁחָם בְּנִפְנִים כְּכַרְמֶל. וּמַה

שְׁהִיְתָה דְלַת בְּגֻלוּת - תְּפִלָּה לְעֵנִי, וְזוּ

תְּפִלָּה שֶׁל יָד, שְׁבָה מִתְעַטְפָּה הָעֵנִי בְּגֻלוּת

(בְּתַפְלָה), זֶהוּ שְׁכַתּוּב תְּפִלָּה לְעֵנִי כִּי יַעֲטֹף,

כַּעַת נֹאמַר בְּךָ וְדַלַת רֵאשֵׁךְ כְּאַרְגָּמָן.

מְלֶךְ אָסוּר בְּרִהָטִים - אֲלוּ אַרְבַּעַת בְּתֵי

הַמָּח, אַרְבַּעַת בְּתֵי הַתַּפְלִין שְׁחָם אַהִי"ה,

וְכֵן בְּיַד אַהִי"ה כְּחֹשְׁבֵן אַחַת וְעֵשְׂרִים

הַאֲזַכָּרוֹת שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל רֵאשֵׁךְ, וְאַחַת